

Tumörsjukdomar

Inledning

I läkarprogrammet har man fört samman onkologi och malign hematologi för att undervisa tumörsjukdomar och deras behandling på ett integrerat sätt. Onkologi är läran om tumörsjukdomar och har traditionellt behandlat ”solida” tumörer medan den maligna hematologin har behandlat både solida hematologiska tumörer såsom maligna lymfom och icke-solida tumörer såsom leukemier. Stora framsteg har gjorts under senare år vad gäller behandling av och överlevnad i olika cancerformer, men alltså är cancer en allvarlig och potentiellt livshotande sjukdom. Under denna kurs eftersträvar vi att studenterna skall få större förståelse för olika cancersjukdomarna och vilka behandlingar som ges. En viktig aspekt är också de konsekvenser våra behandlingar har och vilka biverkningar patienterna får på kort och lång sikt. På denna kurs undervisas inte om alla cancersjukdomar. Viktiga cancerformer som t ex colorektal cancer, prostatacancer, huvud-halscancer, hjärntumörer och lungcancer undervisas i detalj på andra kurser på läkarprogrammet. Flera grundläggande principer är dock gemensamma och tas upp under denna kurs.

Studenterna skall efter denna placering kunna:

- Skilja på kurativ, palliativ och adjuvant cancerbehandling
- Diskutera principer för val och övervägande för ovanstående behandlingsintentioner
- Diskutera principer för onkologiska behandlingsmetoder såsom cytostatika, strålbehandling, antikroppsbehandling och ny sk ”targeted therapy”. Ha kännedom om kort-och långtidsbiverkningar av dessa behandlingar.
- Redogöra för behandlingsprinciper vid cancersmärta och kunna initiera behandling med opioidpreparat.
- Redogöra vad som innefattas i begreppet palliativ vård samt ha kunskap om behandling av tumörrelaterade symtom såsom illamående, nutritionsproblem, infektioner och klåda.
- Diskutera principerna för vård av patienter i livets slutskede avseende farmakologisk behandling, omvårdnad samt psykosocialt omhändertagande av patient och närstående.
- Ha kännedom om samtalskonst då cancerbesked och andra svåra besked lämnas.
- Palpera bröst, lever och mjälte samt lokalisera och palpera lymfkörtelstationer.
- Redogöra för symtom och initial diagnostik av aggressiva och indolenta lymfom, samt översiktligt kunna beskriva behandling och prognos.
- Redogöra för utredning och behandling av bröstcancer och översiktligt kunna beskriva prognos

- Kunna handlägga typiska akuta tillstånd förknippade med maligna sjukdomar och deras behandling
- Redogöra för indikation och beskriva utförande av crista-punktion, sternalpunktion och crista-biopsi.
- Redogöra för symtom och initial diagnostik samt behärska initialt handläggande av akuta leukemier inkluderande neutropen feber.
- Redogöra för symtom och diagnostik av kronisk lymfatisk leukemi samt översiktligt beskriva behandling och prognos.
- Utredda patient med M-komponent samt självständigt följa upp patient med MGUS. Kunna redogöra för symtom och diagnostik för myelom samt skillnader mot andra tillstånd med M-komponenter. Kunna översiktligt beskriva prognos och behandling för myelom samt kunna åtgärda hypercalcemi.
- Redogöra för symtom och diagnostik av myeloproliferativa sjukdomar samt översiktligt beskriva behandling och prognos.
- Genomföra en initial utredning med adekvata differentialdiagnostiska övervägande för patienter med mjält- eller lymfkörtelförstoring, eller störningar i blodbilden gällande leukocyter och trombocyter.
- Redogöra för basala principer för allogen stamcellstransplantation och högdosbehandling samt diskutera behandlingarnas fördelar och risker.
- Känna igen symptom som tyder på en hormonproducerande tumör samt kunna genomföra en basal utredning avseende dessa tumörsjukdomar.